

EILĖRAŠČIAI

EILĖS PERSKAITYTOS ANDRE SALMONO VESTUVĖSE 1909 M. LIEPOS 13

Iš ryto pamatęs ryškių spalvų vėliavas visiškai nenustebau
Ir patsai sau tariau skurdas ir vėl drapiruotas
Demokratija taip meluodama nuslepia skaudulius
Lyg norėtų kad laisvė pamėgdžiotų medžių lapiją
Laisve tu augaline paskutine pasaulyje laisve
Maniau dega namai apleidžiami jau suvisam
Maniau susijaudinę moja norėdami pasakyti kad rytoj vėl sugrįžta į darbą
Maniau gal pakorė tik tuos kurie pralošė gyvastį
Maniau viskas ir vėl atjaunėja paimta vėl Bastilija
Ne pasaulį atnaujina tiktai tie kurių šaknys poezijoje
Ir Paryžiuje vėliavos vien todėl kad tuokiasi mano bičiulis Andre Salmonas
Susitikom nušiurusioj smuklėj
Abu buvom jauni
Abu rūkėm prastai apsirengę laukėme kol išauš
O kaip mylėjom žodžius kurių reikšmes teks pakeisti
Kaip apmovė jie mus vaikus nemokėjusius juoktis
Stalas dvi taurės ūmai ten išniro ir nužvelgė mus mirštąs Orfėjas
Taurės ėmė riedėti taurės krito ir dužo
Mes pradėjome juoktis
Ir tada patraukėm kas sau abejonių tremties piligrimai
Žemės vieškeliais sąmonės vingiais
O paskui pamačiau jį prie upės kur supos Ofelija
Ji bolavo švelni tarp lelijų lyg sapnas
Hamletai supo jį kaip bepročių minia
Jo fleita skardeno visą šitą linksmybę
O paskui dar mačiau kaip su mirštančiu jis sėdėjo ir svarstė palaimą
Aš mačiau kaip žavėjo jį sniegas lyg apnuoginta moteris
Aš mačiau kaip jis griebias tai to tai ano atsimindamas tuos žodžius kur mylėjom
Tuos žodžius nuo kurių keičias vaikų veidai ir
Kalbu visa tai aš regėdamas tai kas buvo
Ir kas dar ateis nes šiandien tuokiasi Andre Salmonas

Taigi džiaukimės ne dėl to kad draugystė praturtino
Ir sruvėjo kaip upė o pakrantės buvo mūsų penas
Ne todėl kad mūsų taurės vėl žvelgia į mus kaip mirštąs Orfėjas
Ne todėl kad mes taip subrendom jog panašios mūsų akys ir žvaigždės
Ne todėl kad vėliavos ryškios plakas
Languose tų piliečių kurie šimtas metų patenkinti

Girias smulkmenom savo ir už jas pasiryžę aukotis
Ne todėl kad įleidę šaknis į poeziją turim teisę parinkti
žodžius kurie sukuria ir išardo visatą
Ne todėl kad išmokome verkti ir neapsijuokti
ne todėl kad mes mokame juoktis
Ne todėl kad mes geriam ir rūkom kaip andai jaunystėj
Pasidžiaukim dėl to kad ugnies ir poezijos šefė
Meile plūsta tartum šviesa
Per nenykstaną erdvę žvaigždžių ir planetų
Meili liepia kad mano bičiulis Andre Salmonas šiandien vestų

PER EUROPA

Skiriu Marcui Chagalui

Rotsože
Purpurinis tavo raudonis tavo biplanas virsta į hidroplaną
Tavo apvalūs namai kuriuose plauko silkė
Man reikia rakto atrakinti tavo blakstienoms
Laimė sutikome poną M. Panado
Ir galim dėl to nesijaudint
Ką matai senasis mano bičiuli M. D.
90 ar 324 žmonės danguj veršis spokso iš savo gimdytojos įsčių

Tiek klajojęs išvaikščiojęs tiek pasaulio
Kiek akių užsimerkė amžiams ant vieškelio
Vėjas lenkia prie žemės ir virkdo gluosnyną
Atsimerk atsimerk atsimerk
Pažiūrėk pažiūrėk pagaliau
Senis kojas mazgoja sukišęs į dubenį
Una volta ho inteso Chè vuoi
(Vieną sykį ryžaus pasakyt ką matau)
Pravirkau prisiminęs vaikystę

Tas mažytis paveikslas kur rieda vežimas man priminė dieną
Dieną iš violeto geltono mėlyno žalio raudono
Kai aš traukiau laukais žavus kaminas tolumoj
Aš vedžiaus pasirišęs kalaitę
Neturi neturi neturi jau savo dūdelės
Kaminas traukia rusišką papirosą
Šuo aplojo alyvas
Baigė degt ir užgeso liktarna
O žiedynai apkrito pajuostę
Du auksiniai žiedai nusirito grindim prie sandalų
Ir įsiplieskė saulės šviesoje
Betgi tavo plaukai kaip laidai troleibuso
Virš Europos apsisiautusios margaspalvėm liepsnelėm

RYŠIAI

Virvės vejamos iš sušukimų
Varpų gaudesys per visą Europą
Amžiams pakibęs ore

Bėgiai sujungę tautas
Nėr vyrų daugiau tiktai du arba trys
Nesaistomi jokių ryšių
Paduokim rankas

Liūtys braukiančios miglą
Virvės
Virvės suvytos
Kabeliai po vandenais
Babelio bokštai pavirtę į tiltus
Ariadnės – Pontifikai
Visi meilužiai siejami to paties

Rašau kad išaukštinčiau jus
Juslės mielosios juslės
Nė jokių atminimų
Nė jokių geidulių
Nė jokių gailėsių
Nė jokių ašarojimų
Nė jokių tenai meilių

KARO STEBUKLAS

Kaip gražu tos raketos nutvieskiančios dangų
Jos pakyla į tavo viršūnę ir palinkusios žiūri
Taigi damos kurios iš viršaus šokdamos lenkia
Savas galvutes nužvelgdamas mūsų galūnes ir širdis
Aš per jas pažinau tavo šypseną ir grakštumą
Tai kasdieniška apoteozė visų Berenikių kurių kasos pavirto žvaigždėm
Tai auksuotų šokėjų ratelis dovanotas visiems laikams visoms rasėms
Visos gimdo kūdikius kurie beregint miršta

Kas per grožis visų šių raketų
Būtų dar gražiau jei dar daugiau čia jų būtų
Jeigu būtų jų milijonai ir turėtų tariamai tobulą
reikšmę kaip rašmuo knygos puslapy
Beje ir taip jau gražu lyg gyvybė išlėktų iš kūno

Betgi būtų gražiau jei dar daugiau čia jų būtų
Beje aš ir taip grožiuosi jomis pasirodo ir dingsta
Tarsi būčiau patekęs į puotą kur viskas be galo apšviesta
Tai išalkusios žemės puota
Ji išalkus ir atlapoja blyškias išilgėjusias žiaunas

Surengta Baltazaro puota kur liepsnoja žmogėdriškos aistros

Kas galėtų manyti kad yra tokia meili žmogėdystė
Ir kad reikia tokios liepsnos kad iščirškintum mėsą
O todėl ir ore sklando kvapas ir savotiškai netgi mielas
Regis būtų puota prabangesnė jei galėtų joje dalyvauti
ir dangūs
sykiu su žeme

Jam tenka vien sielos
Betgi jos tai nevalgomos
Jam užtenka ir šito žongliruoja šviesų margumynais

O ir aš ėmiau plaukti įtrauktas viso šito švelnumo
su visa savo kuopa per ilgas tranšėjas
Tik trumpučiai riksmi per sprogimą raportuoja jog aš čia esu
Aš išsirausiau vagą kur tekū išsišakodamas tūkstančiais upeliūkščių
Esu priešakinėj tranšėjoj tačiau visur aš esu greičiau visur imu būti
Būsimumų laikų pranešėjas
Žinoma tai dar toli ateity reikės laukti ilgiau nei Ikaro skridimo
Ateičiai palieku aš Gijomo Apolinerio istoriją
Jis dalyvavo kare kartu dalyvavo visur
Miestuose už nugaros palaiminguos bulvaruos ir skveruos
O ir žemės taške kiekvienam o ir dangiškoj sferoj
Ten kur žūsta įstrigę į spygliuotas vielas
Arkliuose moteriškėse ir patrankose
Zenite ir nadire visuos keturiuos pasaulio kraštuos
O labiausiai tada kada įkarštis pats didžiausias prieš mūšį

Aišku viskas būtų gražiau
Jeigu aš būčiau tikras kad visur kur bebūčiau
Viskas gali sutilpti many
Bet man šitai nėra duota
Nes jeigu aš ir esu ir visur galiu būti
tai viduj nėra nieko išskyrus vien mane patį

*

Mano brangi mažyte Lu myliu tave
Mano brangi mažyte žvaigžde alsuojanti myliu tave
Žavingas liaunas kūne myliu tave
kaip riešutus spaustukai

myliu tave

Krūtie kairioji rožine begėdiška myliu tave
Krūtie dešinioji greit nuraustanti myliu tave
Speneli dešinys - drumsto šampano spalvos
myliu tave

Kairys speneli panašus į dėmę vos išlindusio veršelio
kaktoj myliu tave

Lūpos pabrinkusios nuo bučinių myliu jus
Sėdmenys neįtikėtinai judrūs ir paklusnūs myliu jus

Bamba panaši į išgaubtą tamsėjantį mėnulį myliu tave
Vilna šviesi kaip miškas žiemą myliu tave
Pažastys apėjusios pūku kaip perinčios gulbės
myliu jus

Pečių nuošlaitės tobulos myliu jus
Strėnos stulbinančios kaip antikinės kolonos
myliu jus

Ausys inkrustuotos kaip Meksikos brangakmeniai
myliu jus

Plaukai panirę meilės kraujyje myliu jus
Kulkšnys išlavėjusios kulkšnys jūs spyruokliuojat
myliu jus

Šlaunys o amazonės šlaunys myliu jus
Talija nekenčianti korseto elastinga myliu tave
Pečiai kur stebuklingai nulipdyti kurie išsilenkiate man
myliu jus

Lūpos o mano prabanga o gėrime myliu jus
Žvilgsni man skirtas žvilgsni o žvaigžde
myliu tave

Rankos kurių lytėjimus dievinu myliu jus
Nosie tauriai lenkta myliu tave
Eigastie siūbuojanti šokanti myliu tave
Mažoji Lu myliu tave myliu tave myliu tave

PASKUTINĖ PASTRAIPA

Tądien visi žmonės suplūdo į miesto aikštę
Baltieji juodieji geltonodžiai keliolika raudonodžių
Darbininkai iš fabrikų kurie metė rūkę juk streikas
Mūrininkai kalkėtais drabužiais
Mėsininkai susikruvinę delnus
Kepėjai miltuotais žandais ir apdulkęję
Visų prekystalių aptarnautojai
Rūsčios moterys su vaikais glėbyje arba prikibusiais prie sijonų
Buvo ir tokių kurios puolusios bet įžūlios išsidažiusios išsipudrinusios garbiniuotos
Buvo luošų ir šlubų berankių aklujų ir kurčnebylių
Buvo net kunigų ir keliolika elegantiškais rūbais vyriškių
Ir priemiesčiai rodėsi mirę netgi nesuvirpėjo

Iš prancūzų kalbos vertė Sigita Geda